

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 159/2010-8

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 30. marca 2010 predbežne prerokoval sťažnosť J. O., P., zastúpeného advokátom JUDr. P. H., K., vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Prešov v konaní vedenom pod sp. zn. 20 C 131/08 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť J. O. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 3. februára 2010 doručená sťažnosť J. O., P. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len

„dohovor“) postupom Okresného súdu Prešov (ďalej aj „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 20 C 131/08 (ďalej aj „napadnuté konanie“).

Zo sťažnosti najmä vyplynulo, že: «(...) Sťažovateľ podal prostredníctvom svojho právneho zástupcu žalobu na Okresný súd Prešov o určenie neplatnosti kúpnej zmluvy a návrh na vydanie predbežného opatrenia o zákaze s nakladaním s nehnuteľnosťou dňa 2. mája 2008. Právnej veci bola pridelená sp. zn. 20 C 131/2008. Dňa 13. júla 2008 bolo rozhodnuté Okresným súdom Prešov o predbežnom opatrení. Sťažovateľ sa odvolal a po rozhodnutí Krajského súdu v Prešove bol spis vrátený dňa 30. septembra 2008 späť na Okresný súd Prešov. Sťažovateľ „Sťažnosťou na prietahy v súdnom konaní“ zo dňa 6. apríla 2009 adresovanou predsedovi Okresného súdu Prešov namietal prietahy a domáhal sa ich odstránenia. Odpoveďou predsedu súdu na sťažnosť zo dňa 20. apríla 2009, bola sťažnosť vyhodnotená ako neodôvodnená. Okresný súd Prešov však do dnešného dňa nekoná, a v súdnom konaní nebolo od podania obžaloby dňa 2. mája 2008 do dnešného dňa vytýčené ani prvé pojednávanie. (...)»

Vzhľadom na uvedené podstatné skutočnosti sťažovateľ navrhol, «aby Ústavný súd SR po predbežnom prerokovaní sťažnosti prijal sťažnosť na ďalšie konanie a po prerokovaní prijatej sťažnosti, zohľadniac aj utrpenú nemajetkovú ujmu, ktorú sťažovateľ odôvodňuje pretrvávajúcim pocitom neistoty, ktorá vyplýva zo situácie, keď bolo porušené jeho predkupné právo, hoci vykonal všetky nevyhnutné úkony, vrátane akceptácie návrhu na odkúpenie spoluvlastníckeho podielu a osoba, ktorá získala v rozpore so zákonom tento podiel, nakladá s týmto podielom a uspokojivá mimosúdna dohoda nie je možná. Tento stav neistoty, poníženosti, nespravodlivosti a nedôvery v účinné a spravodlivé súdne prejednávanie a rozhodovanie jeho veci Okresným súdom Prešov, ktorý je nečinný aj napriek sťažnosti, a uvedomujúc si, že túto nemajetkovú ujmu nie je možné dostatočne vykompenzovať len konštatovaním porušenia článku 48 Ústavy SR, článku 6 ods. 1 Dohovoru v dôsledku nečinnosti Okresného súdu Prešov a preto sťažovateľ navrhuje, aby mu bolo priznané aj primerané finančné zadosťučinenie vo výške 44.670,17 eur. Táto suma je odôvodnená nasledovne:

Za 3/4 spoluvlastnícky podiel na parcele požadoval preukázateľne predávajúci, ktorý porušil predkupné právo, od sťažovateľa sumu 13.277,57 eur (400.000,- Sk), čo činilo 2,29 eur (69,- Sk) za 1 m² (pri približnej rozlohe tohto pozemku 5.775,75 m²).

Súčasná cena za 1 m² v Prešove činí najmenej 59,75 eur (1.800,-Sk) za 1 m².

Zisk sťažovateľa by pri odkúpení % podielu pozemkov (v približnej rozlohe 5.775,75 m²) za cenu 13.277,57 eur (400.000,- Sk), za ktorú mu bolo ponúknuté odkúpiť nehnuteľnosť a jej následnom predaji za trhovú cenu vo výške 345.101,06 eur (10.396.514,60 Sk), t. j. 59,75 eur krát 5.775,75 m², činil 331.873,49 eur (9.996.530,70Sk), (čiže 345.101,06-13.227,57 eur = 331.873,49 eur).

Úroková sadzba NBS platná v čase keď bola podaná žaloba, t. j. k 2. máju 2008 činila 4,25 %p. a..

Keďže sťažovateľ nemôže v dôsledku nečinnosti súdu užívať sumu, ktorú by bol získal odpredajom a po následnom odpočítaní výdavku na kúpu pozemku, navrhujeme aby bola ako suma nemajetková ujma vyčíslená ako suma, ktorá činí dvojnásobok základnej úrokovej sadzby NBS zo sumy zisku za obdobie od podania žaloby do konania súdu vo veci, t. j. 8,5 % zo sumy 331.824,03 eur, za 19 mesiacov (tj. za 19 mesiacov úrok vo výške 13,46 %) nekonania vo veci, čo činí: 44.670,17 eur. (...)

Na základe uvedeného sťažovateľ navrhuje, aby Ústavný súd SR vydal tento nález:

1. Okresný súd Prešov v konaní vedenom pod sp. zn. 20 C 131/2008 porušil základné právo J. O. na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prerokovanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

2. Okresnému súdu Prešov v konaní vedenom pod sp. zn. 20 C 131/2008 sa prikazuje konať vo veci bez zbytočných prietáhov.

3. J. O. priznáva primerané finančné zadostučinenie v sume 44.670,17 € (slovom : štyridsaťštyritisíc šesťstosedemdesiat eur a sedemnást' centov), ktoré je Okresný súd Prešov povinný vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. J. O. priznáva náhradu trov právneho zastúpenia v sume tak, ako bude vyčíslená na výzvu Ústavného súdu Slovenskej republiky, ktorú je Okresný súd Prešov povinný vyplatiť na účet jeho advokáta JUDr. P. H. do 15 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.»

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal(...).

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadost'učinenie.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavne neopodstatnený návrh ide vtedy, ak ústavný súd pri jeho predbežnom prerokovaní nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie. Inými slovami, ústavný súd môže pri predbežnom prerokovaní odmietnuť taký návrh, ktorý sa na prvý pohľad a bez najmenej pochybnosti javí ako neopodstatnený (napr. III. ÚS 199/02).

Predmetom sťažnosti je tvrdenie sťažovateľa, že postupom Okresného súdu Prešov v konaní vedenom pod sp. zn. 20 C 131/08 došlo k porušeniu jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom.

Ústavný súd si pri výklade „práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov“ osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o „právo na prejednanie veci v primeranej lehote“, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98).

Z judikatúry ústavného súdu tiež vyplýva, že nie každý zistený prietah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy (II. ÚS 57/01, I. ÚS 46/01, I. ÚS 66/02). Pojem „zbytočné prietahy“ obsiahnutý v čl. 48 ods. 2 ústavy je pojem autonómny, ktorý možno vykladať a aplikovať predovšetkým materiálne. S ohľadom na konkrétne okolnosti veci sa totiž postup dotknutého súdu nemusí vyznačovať takými významnými prietahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné prietahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy (napr. I. ÚS 63/00). Ústavný súd už vo svojich predchádzajúcich rozhodnutiach judikoval, že ojedinelá nečinnosť súdu, hoci aj v trvaní

niekoľkých mesiacov sama osebe ešte nemusí zakladať porušenie základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (napr. I. ÚS 42/01).

Z obsahu samotnej sťažnosti vyplýva, že predmetný spis bol okresnému súdu (po rozhodnutí o odvolaní sťažovateľa) vrátený 30. septembra 2008 a sťažovateľ podal predsedovi okresného súdu sťažnosť na prietahy v napadnutom súdnom konaní 6. apríla 2009, pričom predseda okresného súdu vo svojej odpovedi z 20. apríla 2009 uviedol, že okresný súd aj medzičasom odstraňoval prekážky konania, keďže bolo zistené, že žalovaný v 1. rade *„zomrel a súd zisťoval jeho dedičov. Doručoval dedičom návrh na začatie konania.“*. Napokon predseda okresného súdu uistil sťažovateľa, že bude *„vec sledovať do jej právoplatného skončenia“*.

Ústavný súd už viackrát rozhodol (m. m. I. ÚS 21/99, I. ÚS 56/08), že účelom práva účastníka konania pred všeobecným súdom podať sťažnosť na prietahy v konaní je poskytnutie príležitosti tomuto súdu, aby sám odstránil protiprávny stav zapríčinený porušením základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov. V okolnostiach danej veci od odpovede predsedu okresného súdu, ktorý prisľúbil odstránenie prietáhov v napadnutom konaní, do podania predmetnej ústavnej sťažnosti neuplynulo dostatočne dlhé časové obdobie a vzhľadom aj na úmrtie účastníka konania nebolo možné dostatočne objektívne preveriť, či predseda okresného súdu v napadnutom konaní prijal skutočne účinné prostriedky nápravy.

Postup okresného súdu v danej veci – napriek určitému obdobiu nečinnosti okresného súdu – sa zjavne nevyznačuje takými významnými prietahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné prietahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy a podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. S ohľadom na uvedené skutočnosti a v súlade so svojou doterajšou rozhodovacou činnosťou preto neprichádza do úvahy, aby ústavný súd mohol postup okresného súdu v označenom konaní po prípadnom prijatí návrhu (sťažnosti) na ďalšie konanie kvalifikovať ako porušenie základného práva sťažovateľa zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, preto ústavný súd sťažnosť odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti ústavný súd rozhodol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde tak, ako to je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 30. marca 2010